

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Θεσσαλίας 2014 – 2020

Λάρισα, 8 Ιουνίου 2015

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη

Αντιμετώπιση των προβλημάτων και διερεύνηση των τοπικών αναπτυξιακών δυνατοτήτων των διαφορετικών περιοχών (υπο- περιφερειακές, δια-περιφερειακές, αστικές, αστικές-αγροτικές, λειτουργικές),

με συνδυασμό των διαφορετικών παρεμβάσεων, μετά από πρωτοβουλία των τοπικών δυνάμεων και στόχο την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

Οι στρατηγικοί στόχοι της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης

- Η επίτευξη της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής (δηλ. η καταπολέμηση της ανεργίας) και της διατήρησης των πόρων, εστιάζοντας στη φέρουσα δυνατότητα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των επιμέρους χωρικών ενοτήτων και χρησιμοποιώντας ως κινητήρες, την ανταγωνιστικότητα και την τοπική επιχειρηματικότητα.
- Η αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στο ορισμένο χωρικό επίπεδο, εκεί δηλαδή όπου εκδηλώνονται οι ανισότητες, δρουν οι μακροπρόθεσμοι παράγοντες δημιουργίας τους και υπάρχει το ενδογενές δυναμικό για την αντιστροφή τους, μέσω των απαραίτητων συνεργειών
- Η παραγωγική ανασυγκρότηση και απόκτηση ανταγωνιστικότητας, με συνδυασμό όλων των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που αναφέρονται στην ίδια χωρική ενότητα και συνευθύνη των εμπλεκόμενων φορέων.

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη

Κύριες Προκλήσεις

- Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας (ολιστική προσέγγιση) και η αποφυγή αποσπασματικών παρεμβάσεων
- Ο σεβασμός στα φυσικά διαθέσιμα του τόπου, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη κινδύνων, ενίσχυση των αστικών περιαστικών και ύπαιθρων συνδέσεων, πολυκεντρικότητα, αξιοποίηση του τοπικού δυναμικού («έξυπνης εξειδίκευσης»)
- Η Εξισορρόπηση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και της μονοκεντρικότητας του ελληνικού οικονομικού και κοινωνικού χώρου
- Η οικονομική κρίση και η παραγωγική ανασύνταξη

Εργαλεία υλοποίησης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης

- Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων – ΤΑΠΤοΚ
- Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη – ΒΑΑ
- Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση - ΟΧΕ

ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Οι στόχοι της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης

- Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχολησιμότητας σε περιοχές χαμηλής ανάπτυξης
- Βελτίωση των προοπτικών αναζωογόνησης και ανάπτυξης περιοχών της Περιφέρειας με προβλήματα στον επιχειρηματικό/κοινωνικό ιστό τους
- Αύξηση της λειτουργικότητας και ελκυστικότητας των αστικών κέντρων
- Βελτίωση της ελκυστικότητας των πολιτιστικών & φυσικών πόρων της Περιφέρειας.

ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Αναμενόμενα αποτελέσματα της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης

- Πρόληψη/αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, δημιουργία συνθηκών απασχόλησης/εισοδήματος
- Βελτίωση επιπέδου ανάπτυξης μικροπεριοχών της Περιφέρειας
- Βελτίωση συνθηκών διαβίωσης/ποιότητας ζωής αστικού πληθυσμού / ενίσχυση ελκυστικότητας αστικών κέντρων
- Προστασία και ανάδειξη φυσικής/πολιτιστικής κληρονομιάς, αύξηση αριθμού επισκεπτών

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΤΑΠΤΟΚ

Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

- Σύμφωνα με το σχεδιασμό του Προγράμματος, στηρίζεται από το Θεματικό Στόχο 9 «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης», με χρηματοδότηση 1,375 εκ. ευρώ από το ΕΤΠΑ και 8,75 εκ. ευρώ από το ΕΚΤ
- Οι περιοχές εφαρμογής θα προσδιορισθούν με οικονομικά & κοινωνικά κριτήρια όπως το εισόδημα & η ανεργία \ απασχόληση και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΤΑΠΤΟΚ

Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

- Υλοποίηση μέσω Ομάδων Τοπικής Δράσης (τοπική αυτοδιοίκηση – φορείς ιδιωτικού τομέα και λοιπών οργανώσεων/συνεταιρισμών/ομάδων της περιοχής) με εφαρμογή Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης
- Κανονιστική απαίτηση είναι καμία δημόσια αρχή ή ομάδα συμφερόντων να μην έχει συμμετοχή άνω του 49%
- Θα επιδιωχθεί συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις (Leader) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης
- Ο πρώτος γύρος επιλογής στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ ολοκληρώνεται το αργότερο εντός 2 ετών από την ημερομηνία έγκρισης του ΣΕΣ (5^{ος} 2014)

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΒΑΑ

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του ΠΕΠ στηρίζεται από τους Θεματικούς Στόχους:

- 4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς»
- 6 «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων»
- 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης»,

με χρηματοδότηση 18,125 εκ. ευρώ από το ΕΤΠΑ
και 8,75 εκ. ευρώ από το ΕΚΤ

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΒΑΑ

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Εφαρμόζεται στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, τη Λάρισα και τον Βόλο

- Στόχος η αντιμετώπιση οικονομικών, περιβαλλοντικών, δημογραφικών, κοινωνικών προκλήσεων καθώς και προκλήσεων κλιματικής αλλαγής και λειτουργικής οργάνωσής τους
- Οι Δήμοι είναι υπεύθυνοι για την επιλογή των δράσεων, με την Διαχειριστική Αρχή να διατηρεί τον έλεγχο επιλεξιμότητάς τους

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΒΑΑ

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Κριτήρια επιλογής, έγκρισης και χρηματοδότησης:

- Καταλληλότητα της στρατηγικής
- Συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του Προγράμματος
- Διαχειριστική ικανότητα και τεχνική ετοιμότητα του φορέα
- Ικανότητα μόχλευσης πόρων του φορέα

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΒΑΑ

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Ενδεικτικές κατηγορίες χωρικών τύπων για την εφαρμογή :

- Περιοχές συνολικής παρέμβασης μεγάλης κλίμακας (π.χ. περιοχή Ρυθμιστικού Σχεδίου, περιαστική περιοχή όπου η σύνδεση αστικού κέντρου και γειτνιάζοντος αγροτικού είναι σημαντική ή προβληματική)
- Περιοχές ειδικής παρέμβασης μικρής κλίμακας εφόσον δεν είναι εφικτή η εφαρμογή ΤΑΠΤΟΚ (π.χ. υποβαθμισμένες εκτεταμένες κεντρικές περιοχές, εκτεταμένες ζώνες κοινωνικού αποκλεισμού, αλλαγών χρήσεων, αυθαίρετης δόμησης)

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΟΧΕ

Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του ΠΕΠ στηρίζεται από τους Θεματικούς Στόχους:

- 2 «Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών»
- 3 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)»
- 6 «Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων»
- 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων»
- 8 «Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού»
- 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης»
- 10 «Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση»

με χρηματοδότηση περίπου 36 εκ. ευρώ από το ΕΤΠΑ και 1 εκ. ευρώ από το ΕΚΤ

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΟΧΕ

Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

Ενδεικτικές κατηγορίες χωρικών τύπων για εφαρμογή της σχετικής Στρατηγικής:

- Η περιοχή των Νησιών των Βορείων Σποράδων (Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος)
- Διαδρομή πολιτισμού – τουρισμού στη Θεσσαλία, με θεματικό αντικείμενο την αξιοποίηση της πολιτιστικής ή/και φυσικής κληρονομιάς (π.χ. μνημεία και αρχαία θέατρα), χωρικά από Τρίκαλα – Μετέωρα έως Μαγνησία
- Περιοχές της Θεσσαλίας, εμβληματικού χαρακτήρα & διεθνούς εμβέλειας (π.χ. η περιοχή του Ολύμπου)

Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη - ΟΧΕ

Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση των στρατηγικών θα γίνει στο πλαίσιο διαβούλευσης της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΕΠ και περιφερειακών και εθνικών αρχών, με κριτήρια που θα αφορούν στην καταλληλότητα της στρατηγικής και στην συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του ΠΕΠ

Οι ΟΧΕ θα είναι υπό τη διαχειριστική ευθύνη της ΔΑ του ΠΕΠ

Εφόσον συνεισφέρουν και τομεακά προγράμματα, στην όλη διαχείριση θα συμμετέχουν και οι αντίστοιχες ΔΑ

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Κατερίνα Μ. Πούλιου

Στέλεχος Μονάδας Α΄ ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας

arouliou@mou.gr

